

Szamotuły, 07.11.2022 r.

ZP-381-66/2022

Wyjaśnienia i zmiana treści Specyfikacji Warunków Zamówienia

Dot.: postępowania o udzielenie zamówienia, prowadzonego w procedurze podstawowej bez negocjacji, pn.: **„Dostawa oraz wdrożenie systemu wykrywania zagrożeń (SIEM + SOAR) podnoszącego poziom cyberbezpieczeństwa dla potrzeb SPZOZ w Szamotulach”**
(ZP-381-66/2022)

Działając na podstawie art. 284 ustawy z dnia 11 września 2019 roku – Prawo zamówień publicznych (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1710) Zamawiający przekazuje treść zapytań wraz z wyjaśnieniami.

Pytanie1: Pytanie / wniosek nr 1:

W załączniku nr 2 OPZ Zamawiający określił następujące wymagania dla systemu SIEM SOAR:

104. Zamawiający na obecnym etapie nie jest w stanie zmierzyć ilości danych przekazywanych do systemu, tj. EPS (Events Per Second) oraz nie zna wymagań związanych z architekturą proponowanego rozwiązania, dlatego oferowana licencje nie może nakładać limitów w tym zakresie.

105. Produkt musi umożliwiać równoczesną pracę co najmniej 10 operatorów oraz obsługiwać 300 źródeł logów dotyczących wszystkich zdarzeń związanych z komputerami oraz serwerami wykorzystywanymi w organizacji oraz zapewnić dla tych źródeł detekcję i obsługę cyberzagrożeń w ramach wszystkich oferowanych w tym postępowaniu funkcjonalności.

Z przedstawionych wyżej wymogów wynika, że preferowane są te produkty, których licencje udzielane są na ilość sprzętu, a nie na ilość EPS-ów.

Zakładamy, że Zamawiający nie ma intencji naruszenia przepisów ustawy Pzp poprzez niedopuszczenie do udziału w postępowaniu rozwiązań równoważnych (art. 99 Pzp), jak również ograniczenie udziału w postępowaniu wyłącznie do firm oferujących licencjonowanie oprogramowania na ilości asetów Zamawiającego (art. 132 Pzp).

Specyfikacja Zamawiającego okr. w zał. nr 2 OPZ jest specyfikacją powielaną praktycznie we wszystkich aktualnych postępowaniach na dostawę systemów SIEM SOAR w placówkach ochrony zdrowia korzystających z możliwości finansowania bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych świadczeniodawców, określonych w Zarządzeniu nr 68/2022/BBIICD Prezesa NFZ z dnia 20 maja br.

Oczywiście rozumiemy, że powielanie tej specyfikacji jest efektem presji czasu na przygotowanie złożenie wniosku o finansowanie, jak również marketingowej działalności firmy, z której to specyfikacji zdecydowana większość (o ile nie wszystkie) uprawnionych placówek korzysta, w sposób mechaniczny, powielaczowy.

Tym niemniej prosimy zauważyć, że ograniczanie się wyłącznie do brzmienia specyfikacji przygotowanej i przesłanej uprawnionym podmiotom przez firmę Esecure (SIEM SOAR SecureVisio), niestety stoi w sprzeczności z wymaganiami ustawy Pzp, przynajmniej w przedmiotowym zakresie powołanych wyżej przepisów tej ustawy, dlatego że powielana bezkrytycznie specyfikacja tej firmy preferuje tylko i wyłącznie jeden sposób licencjonowania oprogramowania, oparty na ilości asetów zamawiającego, podczas gdy na rynku rozwiązań cybersecurity zdecydowana większość dostawców oferuje ten sam rodzaj oprogramowania SIEM SOAR, ale oparty na licencjonowaniu EPS-ów.

W rezultacie, bez dodatkowych uzupełnień w specyfikacjach postępowań – i odnosi się to również do przedmiotowego postępowania – ta powielaczowa praktyka skutecznie wyłącza, bądź rażąco ogranicza udział w postępowaniach tych właśnie firm, których licencja oparta jest na EPS-ach, bądź ilość GB, ponieważ firmy te nie posiadając żadnych innych danych, na podstawie których mogłyby dopasować swój produkt do potrzeb klienta, albo zmuszone są odstąpić od udziału w postępowaniu lub też zaryzykować i szacunkowo określić ilość EPS-ów – o ile specyfikacja, czego wymaga art. 99Pzp ust. 4 w ogóle przewiduje rozwiązania równoważne - co w efekcie powoduje, że oferty są niekonkurencyjne.

W tej sytuacji, dla zachowania zgodności postępowania z wymaganiami przepisów ustawy Pzp, Zamawiający dla zachowania zasady równoważności, powinien wskazać inne dane, na podstawie których, wszyscy zainteresowani (art. 132Pzp), w tym również firmy oferujące systemy SIEM SOAR oparte na licencji EPS-ów - mogliby wziąć udział w postępowaniu, na równych konkurencyjnych zasadach, bez nieuzasadnionego i niezgodnego z Pzp preferowania i uprzywilejowania jednego dostawcy, z którego specyfikacji korzysta zamawiający.

Rozwiązania są proste i dostępne dla służb informatycznych.

Pierwsze to podanie w SWZ również ilości GB. Te dane nie wymagają szczególnej wiedzy i kompetencji i są dostępne i możliwe do odczytu przez każdą służbę informatyczną.

Drugie rozwiązanie to podanie specyfikacji posiadanego sprzętu wg załączonej poniżej tabeli, na podstawie której dostawca SIEM SOAR, samodzielnie określi wymaganą ilość EPS-ów.

Na podstawie tych danych możliwe jest precyzyjne dopasowanie produktu do potrzeb zamawiającego, bez zbędnego przeskalowania jego potrzeb i tym samym ceny.

Zasoby IT TOTAL	300
Windows Servers - HIGH EPS (10% of total)	
Windows Servers - MED EPS (50% of total)	
Windows Servers - LOW EPS (40% of total)	
Windows Desktops (Laptops / tablets / POS)	
Linux / Unix Servers	
Mainframe / Midrange	
Network Routers	
Network Switches	
Network Flows (NetFlow / Jflow / S-Flow)	
Network Wireless LAN	

**SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ
W SZAMOTULACH**

Network Load-Balancers	
WAN Accelerator	
Other Network Devices	
Network Firewalls (Check Point - Internal)	
Network Firewalls (Check Point - DMZ)	
Network Firewalls (Cisco - Internal)	
Network Firewalls (Cisco - DMZ)	
Network Firewall (Palo Alto)	
Network IPS/IDS	
Network VPN / SSL VPN	
Network AntiSpam	
Network Web Proxy	
Other Security Devices	
Web Servers (IIS, Apache, Tomcat)	
Database (MSSQL, Oracle, Sybase)	
Email Servers (Exchange, Sendmail, BES, etc)	
AntiVirus / DLP Server	
Other Applications (ERP, Inhouse, etc)	

W związku z powyższym prosimy o podanie dodatkowej informacji w zakresie ilości GB bądź uzupełnienie i opublikowanie danych wg wyżej przedstawionej specyfikacji.

Odpowiedź: Zamawiający nie zgadza się ze stwierdzeniem, że wskazane w punktach 104 oraz 105 OPZ wymagania naruszają normy określone w art. 99 i art. 132 PZP, ze względu na to iż wymagany sposób licencjonowania bazujący na liczbie źródeł logów można spotkać u innych producentów. Stąd w opinii Zamawiającego wskazany w wymaganiach model stanowi powszechnie stosowany. Przykładem może być oprócz wspomnianej firmy Esecure, chociażby firma LogPoint, która sposób licencjonowania określa następująco: „The license contains the details of the purchased product, the number of sources it can handle, and its expiration date”

Zamawiający analizując powszechne na rynku i stosowane sposoby licencjonowania, zdecydował się na model najbardziej dla niego optymalny, który w żaden sposób nie narusza zasad uczciwej konkurencji. Zasugerowane w pytaniu nr 1 modele licencjonowania, oparte o ilości EPS czy GB danych są niezwykle wymagające, a wręcz trudne do oszacowania. Zamawiający nie może na ten moment zdefiniować realnej ilości potrzebnych EPS czy wielkości GB jakie są potrzebne do przechowywania logów po podłączeniu i skonfigurowaniu wszystkich niezbędnych źródeł. Ponadto sugerowane przez Państwa modele licencyjne są w opinii Zamawiającego wysoce ryzykowane, np: przypadku zwiększenia poziomu logowania na aktualnych zasobach (na przykład w wyniku rozszerzenia logowania poprzez doinstalowanie dodatku Microsoft Symon),

Zamawiający będzie zmuszony dokupić kolejne licencje. To zaś rodzi trudność do przewidzenia faktycznej ilości potrzebnych licencji i kosztów z tym związanych.

Pytanie 2: W punkcie 101 Zamawiający zawarł następujące wymaganie:

101. Dostarczone rozwiązanie nie może działać w oparciu o oprogramowanie otwarte (ang: open source) w następującym zakresie funkcjonalnym: składowanie, parsowanie, korelacja logów, algorytmy uczenia maszynowego, analiza zachowania użytkowników i zasobów (UEBA), gdzie producent lub producenci oprogramowania muszą być wyłącznym właścicielem całości kodu oraz ten kod źródłowy musi być zamknięty.

Prosimy o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

- a) W jaki sposób Zamawiający stwierdzi czy oferowany system SIEM SOAR działa bądź nie działa w oparciu o moduły open source, skoro w specyfikacji nie zawarł wymogu dostarczenia pełnego opisu architektury i dokumentacji technicznej oprogramowania?
- b) Czy dla stwierdzenia faktu obecności oprogramowania open source w oferowanym systemie SIEM SOAR Zamawiający będzie prowadził badania testowe?
- c) Jeśli tak, z pomocą jakich narzędzi?
- d) Czy ograniczenie co do oprogramowania open source określone w pkt 101 OPZ odnosi się tylko i wyłącznie do wymienionych tam funkcjonalności, a w odniesieniu do wszystkich pozostałych oprogramowanie open source jest dopuszczalne?

W związku z powyższym wykonawca wnosi, aby SWZ został uzupełniony o obowiązek dostarczenia przez wykonawców biorących udział w postępowaniu pełnej dokumentacji technicznej oprogramowania.

Odpowiedź: Zgodnie z SWZ.

Pytanie 3. Załącznik nr 3 – Istotne postanowienia umowy, §6 ust. 8 „Niezależnie od uprawnień z wsparcia producenta/producentów Zamawiającemu przysługują uprawnienia z tytułu rękojmi, na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym. Okres rękojmi odpowiada okresowi udzielonego terminu wsparcia i liczony będzie od daty odbioru oprogramowania/systemu przez Zamawiającego, potwierdzonego protokołem zdawczo-odbiorczym z klauzulą „Pozytywny – bez uwag”, o którym mowa w § 2 ust. 1.” Wykonawca zwraca uwagę, że rękojmia ma zastosowanie do rzeczy, nie odnosi się natomiast do dóbr niematerialnych i prawnych jakimi jest oprogramowanie (regulowane postanowieniami licencji). Mając na uwadze powyższe, prosimy o wykreślenie niniejszego zapisu.

Odpowiedź: zgodnie z SWZ.

Pytanie 4. Załącznik nr 3 – Istotne postanowienia umowy, §4 ust. 1 „Wykonawca zrealizuje przedmiot umowy, o którym mowa w § 1 ust. 1 w terminie: do 22.11.2022r.” Czy Zamawiający wyrazi zgodę na dostarczenie i uruchomienie systemu do 09.12.2022? Po podpisaniu umowy zostaje około 10 dni na wdrożenie i uruchomienie systemu co jest bardzo trudne do zrealizowania i niesie duże ryzyko niezrealizowania tego zadania w wyznaczonym terminie.

Odpowiedź: zgodnie z SWZ.

SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W SZAMOTUŁACH

Pytanie 5. Załącznik nr 3 – Istotne postanowienia umowy, §8 ust. 4 „Wykonawca przyjmuje do wiadomości, że środki na pokrycie przedmiotowego zamówienia będą pochodzić z dofinansowania realizowanego w związku z Zarządzeniem Nr 68/2022/BBIICD Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 20 maja 2022r. w sprawie finansowania działań w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych świadczeniodawców. W związku z tym w przypadku niezrealizowania przedmiotu zamówienia w określonym w umowie w § 4 ust. 1 terminie Zamawiający poniesie szkodę związaną z koniecznością pokrycia wynagrodzenia Wykonawcy ze środków własnych. W takim przypadku Zamawiający dokona stosownego potrącenia wysokości tej szkody z wynagrodzenia Wykonawcy.” Czy Zamawiający wyrazi zgodę na wykreślenie przedmiotowego postanowienia?

Wykonawca pragnie zwrócić uwagę, że ewentualna utrata dofinansowania nie pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym z niewykonaniem umowy w sprawie zamówienia publicznego. Zwrócił na to uwagę Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny w wyroku z dnia 11 września 2014 r., stwierdzając że „Jednocześnie można kwestię odpowiedzialności pozwanego rozpatrywać również w płaszczyźnie braku związku przyczynowego, jeśli założyć, że utratę dotacji można byłoby zakwalifikować jako samodzielną szkodę. Wtedy bowiem owo pozbawienie (cofnięcie) środków pomocowych nie pozostawałoby w istocie w zwyczajnym, adekwatnym związku przyczynowym z nienależytym wykonaniem zobowiązania, przy czym w ocenie Sądu założenie, iż do szkody doszło jest tu chybione w świetle poczynionych wcześniej uwag. Niemniej jednak jeśli już tylko poczynić takie hipotetyczne założenie (iż stanowi to jakąś formę szkody), to wtedy nie sposób uznać, iż w całym łańcuchu następstw, owa utrata była normalnym następstwem nienależytego wykonania zobowiązania.”

Ponadto należy zwrócić uwagę, że ewentualne kary umowne przewidziane we wzorcu umownym, które zostaną naliczone wykonawcy w związku z niedotrzymaniem terminu wykonania umowy, pomniejszają koszty dofinansowania, ale jednocześnie stanowią przychód zamawiającego stanowiący podstawę sfinansowania wynagrodzenia wykonawcy choćby w drodze potrącenia. Przy projektowanym zapisie §8 ust. 4 wzoru umowy Zamawiający z definicji usiłuje obciążyć wykonawców podwójną odpowiedzialnością za niedotrzymanie terminu wykonania zamówienia, obciążając ich jednocześnie karą umowną i odszkodowaniem za utratę dofinansowania. Na problem ten zwrócił uwagę Sąd Okręgowy w Łomży Wydział I Cywilny w wyroku z dnia 1 marca 2017 r. sygn. akt I C 702/15. Należy zwrócić też uwagę na fakt, że niedotrzymanie terminu wykonania zamówienia nie stanowi jedynej przyczyny ewentualnej utraty dofinansowania. Inną przyczynę może stanowić zbyt późne ogłoszenie lub zakończenie postępowania, co powoduje, że Zamawiający nie pozostawia odpowiedniego marginesu między planowanym terminem zakończenia realizacji umowy a maksymalnym terminem wydatkowania środków, który zabezpieczyłby ewentualne skutki niedotrzymania terminu wykonania zamówienia i możliwość usuwania ewentualnych wad. W efekcie kwestionowanym zapisem Zamawiający stara się przerzucić na wykonawców odpowiedzialność za okoliczności leżące po jego stronie. Nie sposób pominąć również faktu, że sformułowanie §8 ust. 4 wzoru umowy stanowi w istocie rodzaj dodatkowej kary umownej (z góry określonej kwoty do zapłaty na wypadek zaistnienia określonego zdarzenia w postaci niedotrzymania terminu wykonania umowy) co z jednej strony oznacza niedopuszczalne dublowanie kar umownych za niedotrzymanie terminu wykonania umowy, z drugiej zaś przekroczenie limitu kar umownych określonych w §8 ust. 2 pkt b), co stanowi naruszenie art.

436 pkt 3) pzp. Pozostawienie zapisu w aktualnym brzmieniu pozostawia Zamawiającemu prawo domagania się od Wykonawcy przejścia odpowiedzialności za działania/zaniechania Zamawiającego, co powoduje wysokie ryzyko związane z zawarciem umowy oraz z dużym prawdopodobieństwem spowoduje, że wykonawcy nie przedłożą ofert lub doliczą do nich kwotę refinansowania.

Odpowiedź: zgodnie z SWZ.

Pytanie 6. Załącznik nr 3 – Istotne postanowienia umowy, §8 ust. 3 „Strony Umowy zastrzegają sobie prawo dochodzenia odszkodowania uzupełniającego do wysokości rzeczywiście poniesionej szkody, gdy powstała szkoda przewyższa wysokość ustalonej kary umownej.” Zgodnie z treścią postanowień umowy, mających łączyć Zamawiającego z Wykonawcą, na rzecz Zamawiającego została zastrzeżona kara umowna, której to instytucji elementarną cechą jest zwolnienie uprawnionego z konieczności wykazywania wysokości szkody. Zatem skorzystanie dodatkowo przez Zamawiającego z instytucji przewidzianej w art. 484 § 1 zd. 2 kc oraz umożliwienie żądania od Wykonawcy odszkodowania przewyższającego wysokość zastrzeżonej kary umownej winno zostać limitowane zgodnie z zasadą równości faktycznej i kontraktowej stron stosunku obligacyjnego. Wykonawca wnosi zatem o dodanie zastrzeżenia, że: „Całkowita wzajemna odpowiedzialność odszkodowawcza Stron, ograniczona jest do wartości Umowy”. Mając na uwadze, że postanowienia dotyczące odpowiedzialności w sposób zasadniczy wpływają na wycenę przedmiotu zamówienia, a także na podjęcie decyzji w zakresie wzięcia udziału w postępowaniu, za zasadne należy uznać konstruowanie postanowień umowy godzących interes Zamawiającego (przejawiający się w spełnieniu jego uzasadnionych potrzeb zakupowych) z interesem Wykonawcy polegającym na maksymalnym określeniu ryzyka kontraktowego oraz dokonaniu rzetelnej wyceny zamówienia. Uwzględniając powyższe, w celu zapewnienia równowagi rynkowej stron umowy, zwracamy się z prośbą o wprowadzenie do umowy postanowień, określających łączny maksymalny limit odpowiedzialności. W przeciwnym wypadku z uwagi na niemożliwość oszacowania ryzyka ofertowego, nie będziemy mogli rzetelnie oszacować zamówienia i w konsekwencji przedłożyć w postępowaniu oferty.

Odpowiedź: zgodnie z SWZ.

Pytanie 7. Załącznik Nr 2 do SWZ - OPZ, pkt 110. „Dostarczone rozwiązanie musi być objęte 12 miesięcznym wsparciem producenta lub producentów. Wsparcie musi obejmować bezpłatne dostarczanie aktualizacji oprogramowania oraz reagowanie na zgłaszane błędy systemowe. Przez błąd systemowy Zamawiający rozumie błędy krytyczne (zakłócenie uniemożliwiające działanie rozwiązania), błędy poważne (zakłócenie uniemożliwiające działanie części rozwiązania), błędy zwykłe (inne zakłócenia nie stanowiące błędu krytycznego lub poważnego).” Czy Zamawiający może doprecyzować jak powinien wyglądać proces dostarczania aktualizacji oprogramowania oraz zgłaszania błędów/ awarii (tj. sposób/ częstotliwość, czas reakcji itp.)?

Odpowiedź: Zamawiający wymaga by w przypadku zgłoszeń błędów i awarii Wykonawca, przekazał Zamawiającemu dostęp do profesjonalnej platformy zgłoszeniowej, która będzie umożliwiała zgłaszanie i obsługę wszelkich problemów technicznych dotyczących systemu (w tym błędów, awarii). Zamawiający wymaga by czasy reakcji były następujące: Błąd krytyczny - 2h; Błąd poważny - 6h; Błąd zwykły - 24h. W zakresie procesu aktualizacji, Zamawiający precyzuje by odbywał się on w formie

SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W SZAMOTULACH

centralnej usługi aktualizacyjnej, która pozwala z poziomu interfejsu systemu wyświetlić i pobrać w sposób automatyczny nowe aktualizacje dla systemu (przede wszystkim reguły korelacyjne oraz parsery). W ramach usługi aktualizacji, musi być możliwe automatyczne wersjonowanie, tak aby Zamawiający miał możliwość by w każdej chwili wczytać starszą wersję reguły czy parsera. Cały proces ma odbywać się w pełni automatycznie a zmiana reguł i parserów musi być możliwa z poziomu graficznego systemu.

Pytanie 8. Załącznik Nr 2 do SWZ - OPZ, pkt 103. „W związku z tym, że obsługa systemu ma objąć także użytkowników nieposługujących się biegle językiem angielskim, interfejs użytkownika musi umożliwiać obsługę w języku polskim lub posiadać możliwość wgrania plików językowych tłumaczących interfejs na język polski.” W przypadku sytuacji gdy system oferuje możliwość wgrania plików językowych, tłumaczących interfejs na język polski - w którym momencie Zamawiający wymaga by takie pliki zostały wgrane do systemu?

Odpowiedź: Zamawiający oczekuje, że pliki tłumaczące interfejs na język polski zostaną wgrane w trakcie procesu wdrożenia systemu.

Z chwilą publikacji treść powyższych informacji jest wiążąca dla Wykonawców ubiegających się o przedmiotowe zamówienie publiczne. Składanie ofert zostało przedłużone do dnia 10.11.2020r. godzina: 8:30.